รายงานสรุปผลการประชุมประจำปีของ SEANF ครั้งที่ ๑๘

แบบทางไกล

ระหว่างวันที่ ๑-๒ ธันวาคม ๒๕๖๔

กรอบความร่วมมือระหว่างสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (South East Asia National Human Rights Institutions Forum: SEANF) โดยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติของมาเลเซีย (Human Rights Commission of Malaysia หรือ Suruhanjaya Hak Asasi Manusia: SUHAKAM) ในฐานะประธาน SEANF ในปี ๒๕๖๔ ได้จัดการประชุมประจำปีของ SEANF ครั้งที่ ๑๘ แบบทางไกล ระหว่างวันที่ ๑-๒ ธันวาคม ๒๕๖๔ ณ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติของมาเลเซีย โดยผ่านแอปพลิเคชัน Zoom ทั้งนี้ โดยมีรายชื่อคณะผู้แทนสมาชิก SEANF ที่เข้าร่วมการประชุม ตาม QR Code ที่แนบท้าย โดยมี **Tan Sri Othman bin Hashim ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติของมาเลเซีย (SUHAKAM)** ทำหน้าที่ประธานการประชุม สาระสำคัญของการประชุมสรุปได้ ดังนี้

<u>วันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๖๔</u>

ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติของมาเลเซีย (SUHAKAM) กล่าวแสดงความเสียใจกับการเสียชีวิตของ **นาย Jose Luis Martin C. Gascon ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติของฟิลิปปินส์ (Commission on Human Rights of the Philippines: CHRP)** และขอบคุณความร่วมมือและการสนับสนุนของสมาชิก SEANF ทุกสถาบันที่สนับสนุนให้ SEANF เป็นกลไกในการส่งเสริม คุ้มครอง และการรับรองการเข้าถึงสิทธิมนุษยชนที่เพิ่มมากขึ้นของประชาชนในภูมิภาค โดยมีความสำเร็จที่สำคัญของ SEANF ในปี ๒๕๖๔ ได้แก่

(๑) การจัดการประชุมระดับภูมิภาคว่าด้วยการปฏิรูปเรือนจำ (Regional Conference on Prison Reform) ระหว่างวันที่ ๒๙-๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ โดยความร่วมมือกันระหว่าง SUHAKAM และสมาชิก SEANF ทุกสถาบัน โดยการสนับสนุนของสถานเอกอัครราชทูตอังกฤษประจำประเทศมาเลเซีย ซึ่งเป็นกิจกรรมคู่ขนานของการประชุมประจำปีของ SEANF ครั้งที่ ๑๘

(๒) การได้รับการรับรองจากคณะกรรมาธิการระหว่างรัฐบาลอาเซียนว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (ASEAN Intergovernmental Commission on Human Rights: AICHR) ให้ SEANF มีฐานะเป็นหุ้นส่วนของ AICHR ในระดับภูมิภาคอย่างเป็นทางการ และการประชุมร่วมกันอย่างเป็นทางการเป็นครั้งแรก เมื่อวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

(๓) การจัดทำแผนยุทธศาสตร์ของ SEANF (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๖๙ ซึ่งผ่านกระบวนการที่โปร่งใสและสมาชิก SEANF มีส่วนร่วมอย่างทั่วถึง

หลังจากนั้น ที่ประชุมให้การรับรองระเบียบวาระการประชุมตามที่ SUHAKAM เสนอ โดยมีระเบียบวาระการประชุม ดังนี้

<u>วาระที่ ๑</u> เรื่อง การนำเสนอกิจกรรมที่สำคัญของ SEANF ภายหลังการประชุมประจำปีของ SEANF ครั้งที่ ๑๗ เมื่อปี ๒๕๖๓

ผู้แทน SUHAKAM นำเสนอกิจกรรมที่สำคัญของ SEANF ที่ดำเนินการในปี ๒๕๖๔ ดังนี้

(๑) การประชุมคณะทำงานของ SEANF เพื่อพิจารณาข้อเสนอของ กสม. เกี่ยวกับการป้องกันการทรมาน (Working Group to discuss the NHRCT's new proposal relating to Torture Prevention: WGTP)

(๒) การประชุมคณะทำงานยุทธศาสตร์ด้านการสื่อสารของ SEANF

(๓) การประชุมคณะทำงานวิชาการเพื่อจัดทำร่างแผนปฏิบัติการของ SEANF พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๖๙

(๔) การประชุมระดับเจ้าหน้าที่ (Technical Working Group: TWG) ของ SEANF ครั้งที่ ๑ ระหว่างวันที่ ๒๐-๒๒ เมษายน ๒๕๖๔ และ ครั้งที่ ๒ ระหว่างวันที่ ๒๔-๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๔

(๕) การประชุมระดับสูงแบบปิดระหว่างประธานกรรมการและกรรมการของสมาชิก SEANF และคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติของเมียนมา (Myanmar National Human Rights Commission: MNHRC) เมื่อวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๖๔

(๖) การประชุมเชิงปฏิบัติการระดับภูมิภาคว่าด้วยการทำให้เรื่องสิทธิในที่ดินเป็นกระแสหลักในหลักการชี้แนะของสหประชาชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน (Regional Workshop on Mainstreaming Land Rights in UNGP-NHR with ANGOC) ระหว่างวันที่ ๓-๔ สิงหาคม ๒๕๖๔

(๗) การประชุมคู่ขนานระหว่าง SEANF กับเครือข่ายองค์กรพัฒนาเอกชนเอเชียว่าด้วยสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (Asian NGO Network on National Human Rights Institutions: ANNI) และสภาเพื่อสิทธิมนุษยชนและการพัฒนาแห่งเอเชีย (Asian Forum for Human Rights and Development: FORUM-ASIA) เมื่อวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๖๔

(๘) การประชุมหารือระดับภูมิภาค: การประเมินตนเองว่าด้วยความก้าวหน้าของ AICHR ในช่วง ๑๐ ปีที่ผ่านมา (Regional Dialogue: Self-Assessment of AICHR Progress after 10 Years) เมื่อวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๖๔

(๙) การประชุมหารือระหว่าง AICHR และ SEANF เมื่อวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

(๑๐) การประชุมระดับภูมิภาคว่าด้วยการปฏิรูปเรือนจำ ระหว่างวันที่ ๒๙-๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

(๑๑) การรับรองจดหมายถึง ๔ องค์กร เกี่ยวกับสิทธิของผู้สูงอายุ

ข้อสังเกตของสำนักงาน กสม.

ความร่วมมือและการดำเนินการของ SEANF ท่ามกลางสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ได้สะท้อนความพยายาม ความรับผิดชอบ ความมุ่งมั่น และจิตวิญญาณของความร่วมมือของสมาชิก SEANF ในรอบ ๑ ปีที่ผ่านมาที่ชัดเจนและเพิ่มมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะการจัดทำร่างแผนปฏิบัติการของ SEANF พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๖๙ ซึ่งสมาชิก SEANF ได้มีส่วนร่วมอย่างแข็งขัน และการหารือกับ MNHRC เกี่ยวกับสถานการณ์สิทธิมนุษยชนในเมียนมา ซึ่งการประสานงานของสำนักงานของ SUHAKAM ในฐานะฝ่ายเลขานุการของประธาน SEANF ในการจัดการประชุมออนไลน์ การระดมความคิดเห็น และการประสานเชื่อมทุกภาคส่วนเป็นตัวอย่างที่ดีในการขับเคลื่อนงานโดยภาพรวมของ SEANF

วาระที่ ๒ เรื่อง การรับรองและเปิดตัวตราสัญลักษณ์ SEANF และแผนยุทธศาสตร์ของ SEANF พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๖๙ และการเปิดตัวแนวปฏิบัติของ SEANF ว่าด้วยการป้องกันการทรมานและเว็บไซต์ของ SEANF

ผู้แทน SUHAKAM นำเสนอความเป็นมาการดำเนินการเพื่อให้การรับรองและเปิดตัวเอกสารต่าง ๆ ดังนี้

(๑) ตราสัญลักษณ์ SEANF ซึ่ง Komnas HAM ได้ริเริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ปี ๒๕๖๓

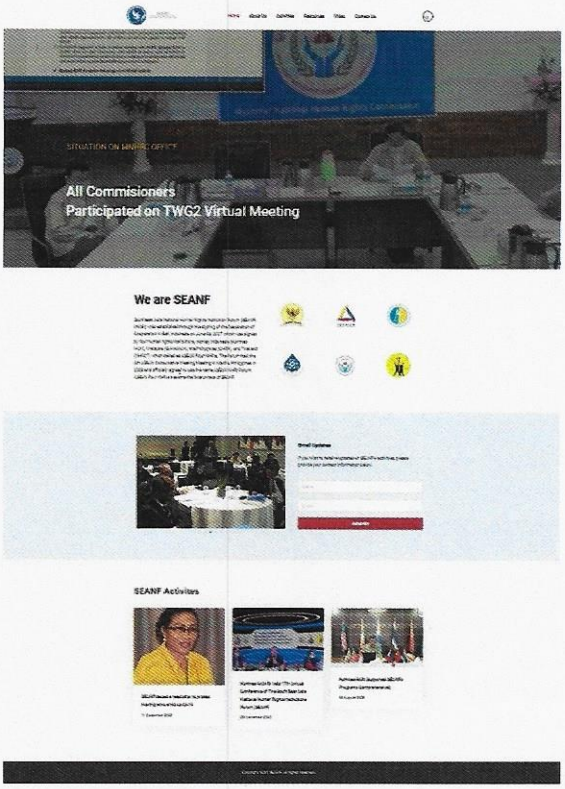
SEANF
THE SOUTH EAST ASIA NATIONAL HUMAN RIGHTS INSTITUTIONS FORUM

(๒) แผนยุทธศาสตร์ของ SEANF พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๖๙ ซึ่งจัดทำขึ้นโดยการสนับสนุนของสำนักงานกรอบความร่วมมือระหว่างสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก (Asia Pacific Forum of National Human Rights Institutions: APF) โดยส่ง Dr. Jillian Crisp ที่ปรึกษาของ APF มาช่วยสนับสนุนภารกิจนี้ ในการนี้ ผู้แทน APF ได้เข้าร่วมกล่าวความเป็นมาของการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ของ SEANF พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๖๙ ด้วย

(๓) แนวปฏิบัติของ SEANF ว่าด้วยการป้องกันการทรมาน (SEANF's Guidelines on Torture Prevention) ซึ่งได้จัดทำขึ้นโดยการสนับสนุนของสมาคมเพื่อการป้องกันการทรมาน (Association for Prevention of Torture: APT) ได้รับการรับรองแล้วในการประชุมประจำปีของ SEANF ครั้งที่ ๑๗ โดยให้

ประธานสมาชิก SEANF ลงนามในส่วนของคำนำ (Foreword) ร่วมกันเพื่อเป็นสัญลักษณ์ของการเปิดตัว ในการนี้ ผู้แทน APT ได้เข้าร่วมกล่าวความเป็นมาของการจัดทำแนวปฏิบัติของ SEANF ว่าด้วยการป้องกันการทรมาน ด้วย

(๔) เว็บไซต์ของ SEANF ซึ่ง Komnas HAM ได้ริเริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ปี ๒๕๖๓ ได้มีการพัฒนาระบบเพื่อเผยแพร่ข้อมูล เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับ SEANF และสมาชิก SEANF กิจกรรมของ SEANF และเอกสารเผยแพร่ต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ในการเผยแพร่ต่อสาธารณะ

ข้อสังเกต

(๑) แผนยุทธศาสตร์ของ SEANF พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๖๙ จัดทำขึ้นโดยการมีส่วนร่วมของสมาชิก SEANF ในคณะทำงานวิชาการเพื่อจัดทำร่างแผนปฏิบัติการของ SEANF พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๖๙ ซึ่งได้ร่วมกันกำหนดประเด็นสำคัญทางยุทธศาสตร์ของ SEANF จำนวน ๔ ประเด็น ได้แก่ (๑) สิทธิมนุษยชนและสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (๒) ธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน (๓) การป้องกันการทรมาน และ (๔) การเสริมสร้างให้ SEANF เป็นสถาบันที่น่าเชื่อถือ เป็นอิสระ และมีประสิทธิผล โดยประเด็นการจัดตั้งสำนักงานเลขาธิการถาวร SEANF ให้เป็นผลสำเร็จยังคงเป็นภารกิจสำคัญของ SEANF ที่จะดำเนินการขับเคลื่อนร่วมกันในระยะใกล้

อนึ่ง กสม. ได้ให้ความสนใจในกระบวนการจัดทำแผนปฏิบัติการของ SEANF พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๖๙ จึงได้ขอให้สำนักสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศประสานเพื่อให้ Dr. Jillian Crisp ได้พบกับสำนักกิจการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ โดยกลุ่มงานนโยบายและยุทธศาสตร์ และที่ปรึกษาของสำนักงาน กสม. ในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ของ กสม. ฉบับใหม่ เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์และความเห็นระหว่างกัน ซึ่งทั้งฝ่ายได้พบหารือกันแล้ว เมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๔

(๒) แนวปฏิบัติของ SEANF ว่าด้วยการป้องกันการทรมาน เป็นเอกสารที่ได้รวบรวมประสบการณ์ การดำเนินการ และวิธีปฏิบัติที่ดีของสมาชิก SEANF ทั้ง ๖ สถาบัน ที่เกี่ยวกับการป้องกันการทรมานที่สอดคล้องกับอนุสัญญาว่าด้วยการต่อต้านการทรมาน และการกระทำอื่น ๆ ที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี (Convention Against Torture and other Cruel, Inhuman or Degrading Treatment or Punishment: CAT) เพื่อเน้นย้ำบทบาทสำคัญของสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติในด้านการป้องกันการทรมานในหัวข้อต่าง ๆ ได้แก่ การขับเคลื่อนเพื่อการสร้างความเปลี่ยนแปลง การเสริมสร้างความเข้มแข็งทางกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม การเพิ่มความโปร่งใส การคุ้มครองบุคคลที่อยู่ในสถานการณ์เสี่ยง การเชื่อมโยงบริบทภายในประเทศสู่ระดับสากล เพื่อให้สมาชิก SEANF พิจารณานำไปยกระดับการปฏิบัติภายในประเทศซึ่งสอดคล้องกับบริบทของแต่ละประเทศ โดยแนวปฏิบัติฉบับนี้จะเป็นแนวทางในการปฏิบัติของสมาชิก SEANF เพื่อเสริมสร้างความร่วมมือให้เข้มแข็งมากยิ่งขึ้น การสร้างหุ้นส่วนความร่วมมือใหม่ ๆ และการริเริ่มนวัตกรรมเพื่อการป้องกันการทรมานของสมาชิก SEANF ต่อไป

<u>วาระที่ ๓</u> เรื่อง การแลกเปลี่ยนพัฒนาการและข้อท้าทายที่สำคัญในภูมิภาคในปี ๒๕๖๔

สมาชิก SEANF นำเสนอกิจกรรม พัฒนาการที่สำคัญ และข้อท้าทายของแต่ละสถาบัน ในปี ๒๕๖๔ ซึ่งครอบคลุมถึงวาระสำคัญต่าง ๆ ในภูมิภาค ตามหน้าที่ อำนาจ และบทบาทของแต่ละสถาบัน อาทิ

- ผู้แทน Komnas HAM นำเสนอผลการดำเนินงานซึ่งสอดคล้องกับประเด็นสำคัญทางยุทธศาสตร์ จำนวน ๗ ประเด็น ได้แก่ การละเมิดสิทธิมนุษยชนในความขัดแย้งภาคการเกษตร (Human Rights Violation related to Agrarian Conflict) ความอดทนอดกลั้นและความรุนแรงสุดขั้ว (Intolerance and Violence Extremism) การละเมิดสิทธิมนุษยชนเชิงระบบที่กว้างขวาง (Gross Human Rights Violation) การจัดการเชิงสถาบัน (Institutional Arrangement) ความรุนแรงโดยองค์กรของรัฐและองค์กรมหาชน (Violence by State Apparatus and Mass Organizations) เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น การแสดงออก และการสมาคม (Freedom of Speech, Expression and Association) และการเข้าถึงความยุติธรรม (Access to Justice)

- ผู้แทน MNHRC นำเสนอผลการดำเนินการด้านการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนและการฝึกอบรมด้านสิทธิมนุษยชนภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ และการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของ APF และ SEANF รวมทั้งการจัดตั้งสำนักภูมิภาค จำนวน ๓ แห่ง

ณ กรุงเนปิดอว์ เมืองมัณฑะเลย์ ภูมิภาคมัณฑะเลย์ และเมืองชิตเว รัฐยะไข่ นอกจากนี้ ยังมีกำหนดจะจัดตั้งสำนักงานภูมิภาค ณ รัฐอิระวดี เพิ่มขึ้นอีก ๑ แห่ง ในอนาคตอันใกล้นี้ด้วย

- ผู้แทน CHRP นำเสนอเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงภายใน CHRP ภายหลังการเสียชีวิตของประธาน CHRP และการสิ้นสุดวาระของ CHRP ในเดือนพฤษภาคม ๒๕๖๕ รวมทั้งสถานการณ์ที่สำคัญภายในประเทศ ๓ เรื่อง ได้แก่ การเลือกตั้งประธานาธิบดีและการเลือกตั้งทั่วไปในปี ๒๕๖๕ การรณรงค์เพื่อต่อต้านการนำโทษประหารชีวิตกลับมาใช้บังคับภายในประเทศอีกครั้ง การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙

- ผู้แทนผู้ตรวจการแผ่นดินของติมอร์เลสเต (Provedor for Human Rights and Justice: PDHJ) นำเสนอเกี่ยวกับการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ฉบับใหม่ของ PDHJ (พ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๖๘) และการดำเนินงานสำคัญเกี่ยวกับด้านสิทธิมนุษยชนศึกษา การติดตามและจัดทำข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนและธรรมาภิบาล การรับและตรวจสอบเรื่องร้องเรียน การพัฒนาองค์กร และความร่วมมือในระดับชาติและระหว่างประเทศ

- ผู้แทน SUHAKAM นำเสนอกิจกรรมที่สำคัญ ได้แก่ การจัดกิจกรรมส่งเสริมสิทธิมนุษยชน การเข้ารับการทบทวนการประเมินสถานะ (Re-accreditation) การเข้าร่วมกระบวนการประเมิน Universal Periodic Review (UPR) การสนับสนุนการสมัครเข้าร่วมเป็นสมาชิกคณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติของมาเลเซีย การติดตามสถานการณ์การชุมนุมทางการเมืองภายในประเทศ และการจัดทำบันทึกความเข้าใจร่วมกับ สำนักงานข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติ (Office of the United Nations High Commissioner for Refugees: UNHCR)

- ประธาน กสม. นำเสนอเกี่ยวกับการเข้ารับตำแหน่งของ กสม. ชุดที่ ๔ และการประกาศนโยบาย ๕ ข้อ รวมทั้งสถานการณ์ข้อท้าทาย ได้แก่ การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ และการชุมนุมทางการเมืองภายในประเทศ จากนั้นได้แลกเปลี่ยนกิจกรรมที่สำคัญของ กสม. ในปี ๒๕๖๔ ในด้านการส่งเสริม คุ้มครอง และติดตามและประเมินสถานการณ์สิทธิมนุษยชน ตลอดจนการจัดทำข้อเสนอแนะทางกฎหมายและนโยบาย ในช่วงท้าย ประธาน กสม. ได้เน้นย้ำความสำคัญของการมีความร่วมมือร่วมกับ SEANF ในฐานะพันธมิตรทางยุทธศาสตร์ของ กสม.

<u>วาระที่ ๔</u> เรื่อง การนำเสนอเกี่ยวกับสิทธิของผู้สูงอายุ โดย CHRP

(๑) ผู้แทน CHRP นำเสนอความสำคัญของการมีตราสารระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันในด้านสิทธิของผู้สูงอายุ เพื่อรับรองการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนของผู้สูงอายุทั้งหญิงและชาย ซึ่งการมีอนุสัญญาฉบับใหม่จะทำให้รัฐมีกรอบทางกฎหมายที่ชัดเจน ได้รับคำแนะนำ และมีการสนับสนุนซึ่งจะช่วยให้การรับรองสิทธิของผู้สูงอายุเกิดผลในทางปฏิบัติและสามารถแก้ไขปัญหาการเลือกปฏิบัติเพราะเหตุแห่งอายุและสิทธิในประเด็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับอายุ

(๒) สมาชิก SEANF ได้มีความเห็นและข้อเสนอแนะเพื่อการดำเนินการในอนาคต อาทิ การร่วมลงนามในจดหมายเปิดผนึก การสนับสนุนให้รัฐในภูมิภาคสนับสนุนการจัดทำอนุสัญญาที่มีผลผูกพันทางกฎหมาย การร่วมในเวทีการประชุมระหว่างประเทศและการประชุมของคณะทำงานแบบเปิดของสหประชาชาติว่าด้วยผู้สูงอายุ (UN Open-Ended Working Group on Ageing: OEWGA) ในปี ๒๕๖๕ รวมทั้งการบรรจุประเด็น เรื่องสิทธิของผู้สูงอายุ เข้าเป็นส่วนหนึ่งของแผนยุทธศาสตร์ของ SEANF พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๖๙

<u>วันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๖๔</u>

<u>วาระที่ ๕</u> เรื่อง การแลกเปลี่ยนตัวอย่างการปฏิบัติที่ดีและข้อท้าทายเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนศึกษาและการส่งเสริมสิทธิมนุษยชน

(๑) สมาชิก SEANF นำเสนอตัวอย่างการปฏิบัติที่ดีและข้อท้าทายของแต่ละสถาบันเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนศึกษาและการส่งเสริมสิทธิมนุษยชน ซึ่งดำเนินการภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙

(๒) ผู้แทน กสม. นำเสนอกิจกรรมที่สำคัญของ กสม. ในด้านสิทธิมนุษยชนศึกษาและการส่งเสริมสิทธิมนุษยชน ซึ่งครอบคลุมกิจกรรม ได้แก่ การจัดทำคู่มือสิทธิมนุษยชนศึกษา ๕ ช่วงชั้น การดำเนินการด้านสิทธิมนุษยชนศึกษาร่วมกับมหาวิทยาลัยในภูมิภาค การจัดโครงการอบรมด้านสิทธิมนุษยชนให้กับกลุ่มเป้าหมายที่หลากหลาย เช่น หลักสูตรธุรกิจกับสิทธิมนุษยชนที่ดำเนินการให้กับรัฐวิสาหกิจและบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ หลักสูตรสิทธิมนุษยชนสำหรับนักบริหารซึ่งจัดขึ้นให้กับผู้เข้ารับการอบรมจากองค์กรภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม และการอบรมอื่น ๆ ซึ่งจัดให้กับเจ้าหน้าที่ของรัฐและผู้ปฏิบัติงานด้านสิทธิมนุษยชน ตลอดจนกิจกรรมด้านสิทธิมนุษยชนสำหรับเยาวชน

<u>วาระที่ ๖</u> เรื่อง การนำเสนอความก้าวหน้าและการอภิปรายเกี่ยวกับการจัดตั้งสำนักงานเลขาธิการถาวร SEANF (SEANF Permanent Secretariat) และการจัดทำข้อตกลงกับประเทศเจ้าภาพ (Host Country Agreement)

ผู้แทน Komnas HAM ได้แจ้งที่ประชุมเกี่ยวกับการประชุมระหว่างกระทรวง (Inter-Ministerial Meeting) ครั้งที่ ๒ ซึ่งจัดขึ้นเมื่อวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ เพื่ออภิปรายขั้นตอนต่อไปของการจัดตั้งสำนักงานเลขาธิการถาวร SEANF ซึ่งที่ประชุมได้อภิปรายเกี่ยวกับหลักกฎหมายของอินโดนีเซียที่ข้อบังคับการดำเนินงานของ SEANF (SEANF Rules of Procedure: RoP) จะต้องได้รับการให้สัตยาบันโดยรัฐสภาอินโดนีเซียด้วย ซึ่งจากความเห็นของที่ประชุมดังกล่าว Komnas HAM จะได้แสวงหาความชัดเจนเกี่ยวกับกระบวนการในการให้สัตยาบัน RoP ต่อไป โดยจะประสานงานร่วมกับกระทรวงการต่างประเทศ สำนักงานเลขาธิการแห่งรัฐ

และกระทรวงกฎหมายและสิทธิมนุษยชนของอินโดนีเซีย รวมทั้งการรวบรวมข้อมูลเบื้องต้นที่เกี่ยวข้องเพื่อนำไปสู่การเจรจาร่างข้อตกลงกับประเทศเจ้าภาพ (Host Country Agreement) ฉบับร่างแรกต่อไป

ข้อสังเกต

แม้สมาชิก SEANF จะให้การสนับสนุนในการจัดตั้งสำนักงานเลขาธิการถาวร SEANF ซึ่งจะมีที่ตั้ง ณ กรุงจาการ์ตา สาธารณรัฐอินโดนีเซีย แต่กระบวนการจัดตั้งยังคงเป็นไปอย่างล่าช้า โดยกระบวนการหารือระหว่าง Komnas HAM และรัฐบาลอินโดนีเซีย พบว่ามีกระบวนการและข้อท้าทายต่าง ๆ ที่ยุ่งยากเพิ่มมากขึ้น ซึ่งทำให้กระบวนการจัดตั้งสำนักงานเลขาธิการถาวร SEANF จะยังไม่สำเร็จในระยะเวลาอันใกล้

วาระที่ ๗ เรื่อง การนำเสนอความก้าวหน้าเกี่ยวกับสิทธิเด็กในมาเลเซีย โดยสำนักงานของกรรมการด้านสิทธิเด็ก ภายใต้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติของมาเลเซีย (SUHAKAM)

(๑) กรรมการด้านสิทธิเด็ก (Children's Commissioner) ได้นำเสนอสมาชิก SEANF เกี่ยวกับการจัดตั้งสำนักงานของกรรมการด้านสิทธิเด็ก (Office of the Children's Commissioner: OCC) ภายใต้ SUHAKAM รวมทั้งบทบาท หน้าที่ และอำนาจ ตลอดจนกิจกรรมที่ได้ดำเนินการไปแล้วภายหลังที่ได้รับการจัดตั้งในปี ๒๕๖๒ ซึ่งถือเป็นครั้งแรกที่ได้มีการจัดตั้งกรรมการด้านสิทธิเด็กขึ้นมาเพื่อทำหน้าที่ในด้านสิทธิเด็กในมาเลเซียโดยเฉพาะ โดยสำนักงานนี้มีอิสระในการดำเนินงานของตนเองในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิเด็กตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก (Convention on the Rights of the Child: CRC) ตามหน้าที่และอำนาจซึ่งได้รับตามกฎหมายว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติของมาเลเซีย โดย OCC มีหน้าที่และอำนาจในด้านการรณรงค์ที่เกี่ยวกับสิทธิเด็ก การจัดทำข้อเสนอแนะทางนโยบาย การศึกษาและการส่งเสริมในด้านสิทธิเด็ก การรับและตรวจสอบเรื่องร้องเรียน และการติดตามและประเมินสถานการณ์

(๒) สมาชิก SEANF ได้มีความเห็นและยกประเด็นด้านสิทธิเด็กในภูมิภาคในประเด็นต่าง ๆ ขึ้นนำเสนอและหารือในที่ประชุม อาทิ การแต่งงานเด็ก การขลิบอวัยวะเพศของเด็กหญิง สิทธิเด็กในระหว่างการชุมนุมทางการเมือง

(๓) ผู้แทน กสม. นำเสนอประสบการณ์ของ กสม. เกี่ยวกับการจัดทำข้อเสนอแนะทางกฎหมายในประเด็นสิทธิเด็กในระหว่างการชุมนุมทางการเมืองและการคุกคามทางเพศต่อเด็กนักเรียนหญิงของบุคลากรทางการศึกษา

วาระที่ ๘ เรื่องอื่น ๆ

วาระที่ ๘.๑ การปฏิบัติการโน้มน้าวชักจูงและสิทธิมนุษยชน (Influence Operations and Human Rights)

(๑) ผู้แทน CHRP ได้นำเสนอภาพรวมของการปฏิบัติการโน้มน้าวชักจูง ซึ่งรวมไปถึงประเด็นการเข้าถึงข้อมูลสถานการณ์ ความปลอดภัย ธรรมาภิบาล และพื้นที่ทางออนไลน์ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดสิทธิทาง

ดิจิทัล (Digital Rights) โดยการปฏิบัติการโน้มน้าวชักจูงสามารถเกิดขึ้นในพื้นที่ทางออนไลน์ ซึ่งเป็นพื้นที่เดียวกันกับที่เกิดวาทกรรมที่สร้างความเกลียดชัง (hate speech) และการเผยแพร่ข้อมูลหรือข่าวสารที่บิดเบือน ซึ่งผู้แทน CHRP ได้นำเสนอที่จะจัดกิจกรรมการแนะนำเกี่ยวกับการปฏิบัติการโน้มน้าวชักจูง ในปี ๒๕๖๕ โดยการอำนวยความสะดวกของ CHRP และองค์การเอกชน ชื่อ "Center for Humanitarian Dialogue" เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันต่อการคุกคามนักปกป้องสิทธิมนุษยชนในภูมิภาค

(๒) ผู้แทน SUHAKAM มีความเห็นว่าการปฏิบัติการโน้มน้าวชักจูงสามารถใช้ในทางที่เกิดประโยชน์และสามารถเป็นอันตรายได้ ขึ้นอยู่กับวิธีการและผู้ปฏิบัติการ

ข้อสังเกต

เนื่องจากในปี ๒๕๖๕ CHRP จะทำหน้าที่ประธาน SEANF จึงมีแนวโน้มที่ CHRP จะผลักดันให้สมาชิก SEANF ร่วมจัดหรือเข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับการปฏิบัติการโน้มน้าวชักจูงและสิทธิมนุษยชนที่จัดโดย CHRP ในนามประธาน SEANF และองค์กรภาคีอื่น ๆ ซึ่ง CHRP น่าจะยกประเด็นนี้ขึ้นหารือร่วมกับสมาชิก SEANF อีกครั้งหนึ่ง

วาระที่ ๘.๒ การสรุปผลการประชุมประจำปีของ SEANF

ผู้แทน SUHAKAM นำเสนอร่างแถลงการณ์สรุปผลการประชุมประจำปีของ SEANF ครั้งที่ ๑๘ ให้ที่ประชุมพิจารณา ซึ่งที่ประชุมรับรองตามเสนอ และเปิดให้พิจารณาจนถึงวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๖๔

วาระที่ ๘.๓ การส่งมอบตำแหน่งประธาน SEANF

SUHAKAM ในฐานะประธาน SEANF ในปี ๒๕๖๔ ส่งมอบตำแหน่งประธาน SEANF ในปี ๒๕๖๕ ให้แก่ CHRP โดยมีการจัดทำวิดีทัศน์การนำเสนอที่มีความคิดสร้างสรรค์

รายการเอกสารประกอบการประชุม

(๑) ระเบียบวาระการประชุม
(๒) รายชื่อคณะผู้แทนสมาชิก SEANF ที่เข้าร่วมการประชุม
(๓) เอกสารและวีดิทัศน์การนำเสนอในวาระต่าง ๆ
(๔) รายงานสรุปผลการประชุมประจำปีของ SEANF ครั้งที่ ๑๘ แบบทางไกล (ฉบับภาษาอังกฤษ)